

РУСКИ НОВИНИ

„Руски Е-
дзен.“
Адг.
Сегад Јуриј,
грко-кат. семениште Загреб
за кажди ти-
на рок 60 дни.
новини“ Р. Крстур.

ЗА РУСИНОХ У ЈОГОСЛАВИЈИ

Видава: Руске Пар. Просв. Друштво
Редактор: Мих. Фирак.

Найважнейши висти.

Др. Стојдинович у Немецкай

вшадзи привитани зос найвекшун-
раду. У свой палати приял го Гитлер и
пред нашима новинарами гварел же Нем-
ецка жада да Југославия будзе велька,
моћна и шлебодна держава.

Јапан и далеј водзи

оштру војну проци Китаю. Ситуација ше
заоштрела ище баржей, так же Јапан
претаргнул и дипломатски односи зос
Кину.

У Французкай

спадла влада Камила Шотана пре-
шпекулацију зос франком. Нову владу
по 5 довох ваш воставел Камил Шотан
бо ше другим не удало. До влади не во-
шли комунисти ани националисти. Дајед-
ни пророкую же и тата влада не будзе
другого вику.

Сербско-правосл. Церква и держава.

За 22. јануара најавени Архијерески
Саор сербско-правосл. владикох. При тей
нагоди цишу главни новини владинеј
странки ю. Р. З., „Самоуправа“, же Др.
Стојдинович дал доказ, же ше сце по-
мириц зос сербско-правосл. церкву, кед
виявел, же ше за конкордат веџеј не
будзе старац, а Др. Корошец виявел
ище отворенше, же влада не будве ро-
биц ани за стари конкордат, ани за нјаки
нови, влада уобће не дума на нјаки кон-
кордат (порозумене) з католицку церкву
бо сце жиц у миру зос сербско-правосл.
церкву. А ипак, пише „Самоуправа“ ест
ище медзи представниками сербско-пра-
восл. церкви досц таких, котри робя на
тим, да до мира медзи державу и серб-
правосл. церкву не приде.

Београд и Берлин.

З нагоди пребиванја Дра Стојдиновича
у Берлину и його догваряња зос Гит-
лером пишуши цишки странски новини, же
Југославия тераз водзи самостойну по-
литику и же то добре за цалу Европу,
бо поможе, да ше цишки спори медзи
державама на мирни способ ушори и да
ше мир у Европи утврдва. - Добри на-
лідки нашого вблажења з Немецку укажу-
ше неодлуга у цалим нашим газдовским
живоце.

У Египту

почала в вельку параду свадба
младого краља Фарука, котра ше будве
славиц три днї. У истим часу краљ Фа-
рук стој у звали з найвекшу египетску
странку, котра ше найвеџеј борела за
шлебоду египетской держави.

Лондон, Вашингтон, Париз и Берлин

мају ведно предложиц японской влади да
престане з војну у Китаю. На тим найвеџеј
роби Лондон, то ест англеска влада. У Бер-
лину су у остатијем часу барз незадовољни
зос напредованьем Японцих у Китаю, бо гоч
Немецка з Японску у приятельству, але ани
вона не сце да Японска превельо замоћнеј и
да Немецкай цалком однеј китайски пияци,
на котрих Немци својих фабричних виробох
вельо предавали.

Прешли рок у газдовству.

Уж два-три роки ше може обачиц, же
найгорша газдовска криза, од кот-
рой тельо страдал цали швет преходзи. То
ше могло обачиц и прешилого року
у газдовству, индустриси и тарговини. То-
му полешањо ше мож даје и чудо-
вац, бо у остатијех рокох влада у шве-
це таки вельки нешор и обици страх и
недвирие, же би ше могло обичкован
погоршанс կризи, а не ей полешање.
Але једини заш гваря, же баш пре нешор
у шветовој политики и пре сице сице
наоружање шицких державох газдов-
ска криза попушћела. Бо у таких обста-
винах када держава сце ше цо лепше
приправиц за евентуалну будућу војну
и прето фабрики робја дзенъ и ноц
без престанку и на шицки страни կу-
пује ше шицок материјал, потребни за
модерну војну.

Земледелство.

Газдовска կриза найбаржеј при-
чицала земледелцих. Вон мушки својој
продукти предавац не јак вон сце, але
по цене, яку му други (Жидзи тарговци)
поставиа и куповац заш по цене, яку
од нього тарговци питајо. Чудно то у
земледелским живоце! З једнай страни
земледелец шлебодниши од других, бо
е сам свой газда на свој жеми и ні
од кого не одвисни, а з другеј страни
е заш подполно одвисни од тарговцих
и фабрикантох, бо својој предујти пред-
дава, по тим, цо му даје, а купује у
другијах по тим, цо од нього питајо.
Правда једен добри лик у тей свој од-
висносци од других ма земледелец у
својих кооперативох, за предавање зем-
леделских продуктох, але на жаль у
Југославије таки кооперативи барз слаби,
а медзи нами Русинами ани једнай
нет. Нам диктираје цене Жидзи и шваби
(у Керестуре за конопу ј.). И випат-
ра, же преиду ище вел роки, док ми
похопиме, цо то газдовска кооператива
— же то тварди темељ за газдовску
самосталиносц и шлебоду земледелца.

У прешилим року цена земледелских
продуктох ше тримала високо. То осе-
тели цишки земледелици у наших крайох,
то осетели и банки, бо ше длуство по-
чало одплацовац, а и улоги у шпорка-
сах тиж ше умножели. Дајто гвари, же
тот зрост ценох зарна ма причину у
обчекованју војни. Держави полнија ма-
газини, да можу војну длужай витри-
мац, особено тоти, котри мајо власнога
хлеба премало (Немецка, Италија). На
кельо то годна буџ правда, чежко пове-
сиц, лем тото мож повесиц же слика бу-
дущеј војни стоји не престано пред очми
политичарох и державних предњакох.

Тото шицко дава нам надејо, же

Идући рок
не будзе голем у нас горши. Индустр

рија будзе далеј робиц за воени потре-
би. Ми зос шицкима својма сушедами
стојме добре и у приятельству (крем
Мадјарскай), мame з другима державама
добри тарговски догварки, а теранија
драга предс. влади Стојдиновића до
Берлину утврдзи ище баржеј добри
одношенија зос Немецку, з котру ми най-
веџеј таргујеме.

У наших валанох.

тиж мож добре обачиц, же криза пре-
шила. Шицко ма добру цену, у Бачкай
ест досц заробку у конопарниох, велих
конопа такој добре подзвигне. На жаль
видно и веќини луксуз, особено у обле-
канју младежи, на свадзбах, троши ше
пенеж на цалком непотребни ствари.
Стара руска шпоровиосц як да ше дав-
но затрацела. А то не добре и барз не
добре! Паметайме: не тот добри газда,
хто зна заробиц, але тот, хто зна за-
робене чувац! То условије газдовскога
напредованја у шицких вигох през цалу
историју лјудскога рода, то вредзи и
нешика и тога ше треба тримац и у тे-
рапијим року. (мф)

Вельки огень од „Искри“

або сила и моћ новинох.

Недавно була у большевицкай Москви
вистава тих большевицких књижкох и новинох,
цо ше друковали ище пред большевицку ре-
волуцију у царскай Русије лебо у других держ-
авахох. Вистава була у велих хијкох, а медзи
нима була једна, ктора була пала од патосу
до повали обвишана з повину цо ше вола
„Искра“. Тота большевицка новинка друкова-
ла ише пред војну у рижних крајох и держав-
ахох Европи, а веџ ю потаємно привожовали
большевицки агенти до Русије. Видавај „Искру“
сам Ленин, котрого з Русије вигнали и вон
жил у рижних варошох Европи. Вон ше най-
веџеј старал, да ше „Искра“ цо баржеј роз-
шири и да ма цо веџеј читатељох. Виписо-
вал вон у тей своји новинки вишејки обеџу-
ни, котри виполиј кед приде наместо цара на
владу (до влади пришол, а ніч не сполнел).
Веџ „Искру“ читали и верели јеј красним
обеџунком и так тата новинка найвеџеј при-
помогла, же большевицка револуција у Русије
подполно надвладала и зијцела шицко, цо
лем доброго у Русије и на України було.
Ведно зос „Искру“ виложели большевици и
књижочки, у котрих описано, как „Искра“ за-
палела тот страшни вельки огњу у Русије, цо
и до нешика не загаснул.

Наведли зме тот приклад, да укажеме,
цо можу зробиц једни новини. Больщевици
то добре знају, зато вони видавају так вель-
ки новини. У большев. держави кажди дзенъ ше
видрукује 27 и пол милиони новини. Сили
пенеж видавају большевици на видавање боль-
шевицких новинох у других державах.

Кеди же наш народ так похопи силу и
моћ новинох и кеди наисце не будзе ани јед-
ни руски хијки без „Руских Новинох“?

ЗОС „ПРОСВІТИ“

Опомінаме і модлімє шицьких родіттях і приятельськіх „Нашої Заградки“ найсвоє друство виплаца іще тераз до конца того мешана. Кельо важни вопрос воспитання своїх дзецео видзише по тим же ше шицьки культурни народи однімаю, а то як воспитац свойоі наймладши.. И „Н. З“ ма воспитовац нашоі дзеци и водзіц их по правей драги гу правдивому щесцу и лепшай будучносци. Просв. Дружтво годно окончовац туту задачу, кед будве мац точных предплатицкох. Зос своіма власними силами мушиме ше напредок оствац и подопрец тих цо маю нас нашлідзиц.

Шицьким цо примаю на свою адресу „Н. З“, а до 1 фебруара т. р. не подмирая предплату престанеме, на свой жаль, посилац часопис.

Тото робиме прето же би зме зменшили даремни трошки и упуцели своїх предплатицкох на точносці. —

Шицьких, цо им лем на шерцу добро народне най робя да ше тот часопис цо баржай розшири.

Не шмелю би буц ані єдного руского дзецка, котре би не було предплацене и не примало „Н. З“.

Пенеж посилац на наш нови чек. рахунок бр. 59.352. Хто пошле пенеж на „Просвітових“ чекох най віше назначи на цо посила.

Медзи своїма на щудзини.

(Предлуажене статті о бачванских Русинох редактора Романа Голіяна.)

Бачка наша.

Цікави форми приймаю амбіція керестурців. Загальню хвалені і поважані сусідами, звікли вони вважати, що все найкраще і найліпше у світі зосередилося саме в їх Керестурі. „Екстра Керестур ион ест віта“ (поза Керестуром нема життя) — здається говорити до вас кождий погляд керестурця, його самопевність і гордovитість. Покійний вже парох Керестур о. М. Фірак говорить, що через його парохіяльну канцелярію переходить осередок землі. Цікавим прикладом тога серед дітвori, є випадок, що його оповідав мені місцевий сотрудник і канцілія о. др. Кіш: В школі на годині релігії питав він керестурську дитину — де навчав Ісус Христос. „В Керестурі!“ — відповідає без надуми дитина. Дійсно, деж би інде міг навчати, як не в їх славетному селі...

В Керестурі є очевидно ціла низка громадських установ. Є „Руське Народне Просвітне Товариство“, що в 1933 р. закупило великий будинок для „Народного Дому“, є власна друкарня, Читалня „Просвіти“, Кооператива, Щадничо-позичкова Каса, є в решті власне Видавництво „Просвіти“ з великим магазином книжок. В Керестурі виходить власний тижневик „Руські Новини“ (в діялкі) і місячник „Рідне Слово“ (в чистій українській мові). Редактором обох часописів є відомий український діяч в Югославії, парох Керестур, о. Михайло Фірак. Його заслуги у національному поступі югославянських Українців, величезні. Крім робох вище згаданих часописів („Руські Новини“ виходять з 1924 р.) в Керестурі виходять заходом „Просвіти“ вже 18 літ „Руський Календар“ і ціла низка популярних книжечкових видань. Сего року, заходом молодої бачванської інтелигенції почав виходити напів у діялкі — напів у чистій українській мові культурно-просвітній журнал „Думка“ і журнальчик для дітвori „Наша Заградка“ („Наш Садок“).

Для всіх тих культурно-просвітніх, господарських і політичних видань працює ціла низка бачванських писменників і поетів, деякі з них, як: Я. Фейса, С. Саламом, В. Новта, о. Біндас, М. Ковач, М. Биркаш, Е. Горняк, Я. Олеар — непересічно талантливі. Такий на пр. вірш Е. Горняка: „Стань Україно!“ годі читати без зворушення (подаю кілька рядків для орієнтації):

Стань Україно,
Най ци шветло швици!
Стань дідовиціно,
Най це квице квици!
За Тебе нам шерцо біс
За це нашо цело живе
У Тебе лем маме спас!
Мила Мамо лем люб нас!
Од Тебе зме гет далеко,
И зато церпиме,
Бо зме Тебе зохабели,
Другому служиме. і т. д.

О Грдмадському життю Керестура проводить цілий ряд заслужених національних робітників, як згаданий вже вище о. М. Фірак оба його сотрудники о. др. Кіш і о. Тимко, місцевий адвокат Гербут, лікар, др. Нливайко, Полівка, др. Винай (тепер заступник старости в Кулі), директори школи Дудаш і Петригала, учитель Шандор, секретар „Просвіти“ Ковач; зі селян: голова Читальні „Просвіти“ Данило Рац, Йосиф Рац, війт Янко Сабдош Вол. Сабов та ін.

Наконець хочу ще коротко зясувати величезну ролю бачванської молоді в національнім піднесененню наших поселенців. Та молодь вже нині вповні захоплена всеукраїнською національною ідеєю, зорганізувалася на Зізді в Шиді 1935 р., у Союзу Українських Школярів у Югославії⁴. Назва Союзу говорить за все.

Так, Бачка є наша русько-українська. З тою свідомістю побував я серед них, з нею виїздив. Українська Бачка прямує до нас стомилевими кроками. Шукає нас, простягає до нас руку, мозолисту, тверду, вірну. Стіснімо її по братерськи.

Роман Голіян

Даєдни фели чешких колькох корчи черевох.

Причина тей хороти може буц прехладнуце при наглих пременках температури, як цо на як и вешені, лебо запалені черевох.

Черевни корчи часто сами од себе престаню, лебо престаню кед ей кладземе цепли облоги на брух. Животиню треба залівац зосчаями од руменцу.

Кольки од пренаражартосци

Животиня указує наведзени знаки, віппросців цело, слабо балега, балега тварде. Кольки тираваю 6—8 дні Животиню водзиме да ше преайдзе и даме ей средство хторе ю прежене (рицинус, олій).

Кольки од надуца

Причина тей хороти храна, хтора барз вре, та ше у черевох і у бурагу назбера вельо плинох.

З їаки: брух напніти, животиня немирна, дихане повекшане животиню облєз зной. Ток хоротя барз фришки.

Животиня оздраві леббо загине, часто пукнів даяке черево.

Ліченья: Треба одклоніц врене у жалудку и черевох. Животині даваме срества за вязане плинох (вапнову воду), гевту дзе ше назбера кед ше загашене вапно сецує лебо кед напнүце черевох превельке, та при-

ПОВЕКШАНЕ „РУСКИХ НОВИНОХ“

Од терав буду Руски Новини повекшани на тельо, же каждє друге число будве мац б боки. Можеме то вробиц лем прето, бо мame свою руску друкарню.

Наздаваме ше, же нашо предплатніці поможу Руски Новини зос шоровим уплацованием предплати, да ше вони можу и далей цо лепше розвивац и напредовац.

Редактор.

ходзи страх же животиня зогине, треба зос трокором преджобиц черево. (то роби ветеринар).

Кровомочене при статку

Кровомочене при статку заразна хорота котру преузрокуе (Пироплосма бигемінум). То кревни наметнік котри розтворює червени кревни бопки. Хороту преноши кліц. Тоти ше кліщи затримую на іїсих пасовискох, а особено на зароснутих зос корово лебо у лесових пасовискох.

Кед статок наше прикапча ше на його скору кліщ и з укушеньем преноши хороту.

Знаки кровомоченя

Статок троми, не весели, добие високу горучку. Шерцо біс нагло и бурно, дихане напорне и фрише. На паші заостава хора животиня за другима, одпочива віше и лем мало даїдзе отаргнє трави и дакус превива. Крава таргнє зос млеком назад. Видоене млеко дакеди жовкасте и горкого смаку. Очі животині шліжа. Шерсц збурена и не бліщи ше. Видліви слузници з початку червени, вец бляди и мало поковкю. Пущиме такей животини дакус креви, увидзиме, же крев слабо червена и ягод розводніста, док мокрача од другого дня перше, червенкаста, а вец желенкаста и наостатку червена. Животиня чежко мокри, мокрача густа.

У лехких случайох престане горучка уж пред край першого тижня. Мокрача постава чистейша, воля за єдлом и превіваньем помали ше повраца и животиня оздраві, але барз схудла и длиго ше поправя, то ей до доброго випатрунку треба и вецей тижні. У чежких случайох животиня нагло и барз схудне, іспрестано лежи, чежко диха и стука нападаю ю корчи и так зогине. Розвой хороти вецейраз таки нагли, же животиня за дзень два зогине.

Ест случайох, котри ше найвецей трафяю при младих животиньох, же знаки кровомоченя барз благи. Горучка барз мала, дихане лем дакус чежке, животиня слабше ё.

Так лёгко похорени животині фришко ше оправя зосшицким. Тота хорота лапа ше у правилу лем до старших животиньох, док млади проци тей хороти прилично одпорні.

Котрі животині прехорелі туту хороту не можу од ней вецей хоровац.

Ліченья: кед придзе tota зараза медзи статок треба з места одзеліц од оберацей паші жывотінню треба очисціц, од кліціх даваю ше ліки як цо су кинін и др. Но найлепши лік „Прапомодриг“ хтори ше шприцує директно до креви.

Предодбрana. Луки и пашняки треба одвоіц, коровче корчи одстраниц зос луки бо ше на корочох затримую кліци. Статок котри ше гоні на оберацу пашу, три тижні по виганянию на пашу шприцує ше.

Вредносц щудзих пенежох.

Долар	43—44 — Дин.
Немецка марка	14 — Дин.
Австр. шилинг	10 — Дин.
Тал. лира	2·60 Дин.
Франц. франк	1·68 Дин.
Чехосл. коруна	1·58 Дин
Швайцарски франк	12 — Дин
Мадярска пенга	8·60 Дин

ЗА НАШО ЖЕНІНІ.

Мац як дзецко

„Кед Всеиний дзелел народы, кед подзвал сінох Адамових, положел граніци народом.“

Граніци медзи поєднанням народамі не положел ай людски разум, ай превага силінейшого над слабішим, але сам Створитель цвіта-як нас учи Св. Писмо. Сам Бог дал кождому народові окремійши властитосци, и моралі особносци, котри не розвиваю и змошую, кед народ вирно виполнює свойо новолане и одредзене, за котре го Бог новозвал на тим шведе.

За то кожди народ у швейту Божей правди в установа Божа исто так, якіо и фамилия, котру Бог сам створел и на початку створеня установел. Фамелія то тата' росадничя заградка, през котру не народ више и више помладзує. А народ заш в тата росадничя заградка, в котрій не помладзує цала людкосць.

Сила кожного народу стої у здравлю, чистотносци и моці поєднаніх фамилійох. Сила-талого швейта, або цалей людкосці, стої у паралічі здравлю народох и у виполніванию задачи, яку півдни народи достали од Бога. Прето не кожди чловек ма призначаваць солідарним и одвічательным гу єдному народу. И что так роби, тут виполнює 4. заповід Божу: Гто чувство солідарносци и одвічательносци у своіму народові муні и ношиц у своім швейці и кожда невеста-мац, а вона го ма претіваць и до души своіго дзецочка. Най кажде дзецочко дорас од початку своіго зачания чуб винакашю звяз зос своїма прадідами, зос своїм народом.

Таке вирие дзецко своіго народу, така мац патріотка по духу Божім була и приста Діва Марія.

Я жила пре Ізраїла и цала у Ізраїлу.... іотполно ме пребивали його вздиханя, и йо-о слизи вилігали не до моіго швейца. Була ом наполіста з його болями: з його надіями ом як с пірійом росла...

З його жаданнями як на криллох я до-нагала небо.

„Память моіго народу спіскала моіо швейці... и я више чула 12 гужлікі, котри више гали у моім швейці на памятку моіго народу..“

Іочатки рускай исторії

У описованію рускай исторії будземе исці пілдом за нашими историками Грушевским, Терлецким, Крип'якевичом, Дороніченком и особено будземе не служиц зос ученима писаніями велького нашого историка и політичного писателя Вячеслава Липинського (умар 1931. року).

Ред.

У предісторичних часох, то знахи у чаях, за котри нет близових писаних споминех, или у нашій старей оцовиціні над Чарнім орієм коло риціх Дніпро и Дністер рижни о мадски народи, то єст таки народи, котри не мали сталного бивалица, але не нечстано селели з места на место зос стадами атку гледаюци лепшу нашу. Остатні таки іроди споминаю гречески писателе. То були кити. Гречески историк Геродот обширніє описал їх живот. Споминаю не и други, Алани и Сармати. У тих часох — II. и III. олітів по Христу — славянски племена, преднашого народу, жили баржей на сіверу Волиню и коло горнього Дніпра.

Селене народох.

У штвартим столітію почал не у восточній Европи велько рух и путоване рижних родох, цо не воля у исторії селене народох. Почали го германски Готи, цо жили д риці Вислу. Вони не рушели на юг и

СВОЙОГО НАРОДУ.

Так поета Мицкевич описує чувства швейца пресв. Богородици, котри вона ви-поведла у писні „Величит душа моя Господа.“

Цали християнски швейц добре памета на туту хвілю, кед св. Єлісавета, мац Йоана Крестителя привітала пресвяту Богородицу як „Мацер своіого Господа“. Швейц пресв. Богородици, кед вона оділоведла на тото привітане, вигваряло святы чувства, з якима вона було пренаполните у тим історичним чаше. То перши и єдини у животу пресв. Богородици висказ такого горуцого и полного уненія. У швейц пресв. Богородици у тим часу одслонює не зависа, котра нам указує, же вона полна величання и вдзечносци гу Богу, Спасителю своіому, а разом не у нім оздизва и глас дзецка своіго вибраного народу. Щесце ей народу, котри не дочекал своіго Спасителя, то и ей інесьце.

Прето, як високи и полни Божей мудрости тоти слова, котри вигварела найсвятейша медзи шицкими мацерами; тата єдина, котрой овоц життя не принесла слизи и церпеня людски, але ей принесла помоц за шицких, котри плачу и церя; єдина, котра життя породзела.

„Величит душа моя Господа“ шпива церква каждого дня и будзе шпивац туту писню на вики, як гімну побиди невести-мацери, котра сокрушила главу диявола, вичного неприятеля ей потомства. „Величит душа моя Господа“ то живи образ Мацери Божей и ей тестамент за шицки невести-мацери.

„Величат душа моя Господа и возвадовася дух мой о Божі Спасителю моїм“ шпива вона барз на початку. Вона не теди чувствовала якби була дзвігнута до неба, чувствовала не зошицким у Богу. А з дальшими словами толкує причини тей радосци и подзекования: „бо Вон мне зробел вельки ствари: од тераз ме буду волац шицки народи благословеном.“ (Лука 1. 46. 47.) З оком своіого духа и зос швейцом мацери обіймует вона шицких людзох, котри буду величац ей мацеринство през шицки вики.

У тим вельким подзвігицу до неба не

пришли аж тут Чарному Морю и ту медзи Дунайом и Азовским Моріом основали свою державу. За німа не рушели Славянє. Єдни не рушели на запад и на тоті жемі, дзе скорей були Готи. Од ніх познійше постали Славянски народи Поляци, Чехи, Словаки. Други прешли през Карпати аж на Балкац, то предки нешкайших Хорватох, Словенцох, Сербох и Болгарох. А треци не розширили на юг коло риці Дніпро. То були предки нашого руско-українского народу.

При ікону штвартого століття привила з Азії дзіва горда Гунох, котри розбили Готскую державу и пошли далей на Запад. Под водством своіого вожда Атили основали Гуни у штредній Европи вельку державу, але вона не такой по шмерци Атили розпадла. На тих жемох, дзе були скорей Готи зашедші Ати, наші славянски предки.

Ати.

О тих Атих уж велько пину тедиши гречески историки як Йордан, котри вообще перши подал вистку о наших предкох, а вец Прокопій, Менандер. И ту початок нашого историчного живота.

Греки описую наших предкох як земледлски и пастирски народ. Але у борбі з Готами и Гунами привікли Ати до воєнного живота и сами нападали на Гунох и Болгарох (Болгаре турске племя сличне Гуном, котре

траци пресв. Богородица природного звяску з народом, котрого не вона чувствує дзецком. Вона дава вираз тамтого очековання ей праотцю, котре не на неї виполніло. Законччув свою писню з радосним подзекованьем, же Бог виполніл своє обещане: „Як предрекол нашим Отцом Авраамови и його потомству на вики“.

Ту мame приклад правдивей мацерипатріотки, котра так була звязана з Богом и зос таку любовию обуймовала шицких людзох, а разом була так моцно звязана и зос своїм народом.

Невеста-Мац, як у своїм швейці не пони чуство любови гу своіому народу, невеста-мац, котра обята або хладна гу своіому народу, принесе на тот швейц дзецко широту, ище горише, тип дзецка, котре будзе одруцене и небудзе мац нігдзе своєго дому и своєго народу.

Сила чувствох народів у швейцах наших мацерох будзе одлучовац о моци и тирвалосци нашого народу. Паметайце на то шицки наші мацери!

Конъчиме тоти кратки поуки у котрих описані перши часи чловека, дзе дзецочко жиє лем по живоце своєї мацери.

Конъчиме описание час животу дзецочка, кед сам Створитель дзелів свою власц зос мацеру при ствараню нового чловека. Сам Бог теди придава до рукох мацери ключ до души дзецочка. И — мац сама може да отвера, да наполнює и да замика душу своєго дзецочка. Вона може будовац ведно зос Створителем, але може и нініц діло Боже.

Руско-українски невести-мацери! Будуйце з Богом и душох своїх дзецочкох и не зійшайце образ и подобие Боже, и Бог Вам сам за то наградзі, а ваш народ будзе Вас више почитовац и любиц.

ЗОС „ПРОСВІТИ”

Модліме Всеч. парохиялни үряди, да нам такай враца непотребии непреда-ни Руски Календари за 1938. рок.

познейше пришло на Балкан помишало ше зос Славянами и з тей мішанії постал болгарски народ). Пре воюване охабели Анти земледлство плуг и мотику, жили у подлих хижкох, у худобстве и не мали железнога оружия, як Греки. На воіни не нападали отворено у єдним збитим шоре, але нападали у малых громадох, несподзівано и заш не нагло знали стратиц, розбегнуц. Були барз мудри, у биди витирвали, барз були вешти у скриваню, знали не притайц и у воді (а на цвікох од наду дихали). Знали нападац и на гречески жемі а дакеди Царгородски цар плацел им лем да нападню на його неприятельох. Дакеди Цариград нагварел Антох, да нападню на своїх братох Славянох за Дунайом (530, 580. року), од котрих Цариград велько церпел.

Тристо роки миру.

Познейше у шестим столітю мали Анти велько кирвавих борбох з новим дзивим азийским народом цо их волали Авари лебо Обри. Кед Авари пошли далей на запад, наші предки не шлебодно розширили по ровінні на обидвох странох Дніпра од Дунаю и Дністра аж до Азовского моря. Жем була барз добра и воіни почали жиц мирним гарадовским животом. То могли тим баржей, же на востоку, баш на самей „капури“ з Азії до Европи над Каспийским Моріом, шедзело моцне азийске племя Хозари и не давало другим азийским ордом

Газдиня — мац в жиме у обисцу.

В леце газдиня-мац нема кеди старац ше за свою фамелию так як би требало. Ище и нешкака мац не може буц дома през цале лето чи то пре роботу у полю, чи пре инши дайки причини. Прето мацери голем през жиму стараице ше баржей за свойо дзеци.

Цо сцу од тебе, мамо, твойо дзеци? На сам предз здравле. Ми уж не раз о тим писали: не давце ше цала фамелия у ёдней маючкай невилуфтираней и цмей хижки. Чистота, шор и чисти воздух у хижки, то найглавнейша ствар за здравие.

Не губ воздух у хижки ані зос пару, а кед заметаш не дзвигай прах, але заметай зос влажну мётлу. Облаки отверай часто; цо ци у хижки не треба, кед можеци та го винеш вонка; винеш часто и посцелі на слунку.

Меркуй и на свойо дзеци цо до школи иду. На згодним месце им обеш фогаш за их шматки, а тиж даідзе и полічку за книжки, шапку и рукавички. И торбичка най ма свойо место дзе ю обеша. А дзеци треба понуковац и учиц, да сами знаю шицко на свойо место поодкладац. Кед можеш, дай дзеци мали столік цо одповеда іх росту. През дзень най стой цо бліжей при облаку, а вечар при лампи. Да ще дзеци свойо задачи науча треба им мир: зато ще старай да теди док дзеци уча у хижки будзе мир.

За дзеци — швижи воздух.

Шицким дзецим, чи тим цо до николи ходза чи меншим, потребни швижи воздух; па гоч би бул и тот з мразом, вони през швижкого воздуху и слунечка не можу буц.

Зато кажди оцец треба да зроби свойм дзецим саночки и най вінє санкаю. Не ганьбше поскладац свойо дзеци на санки и превесц их дакус по санці, але их добре поокрупуй да не замаржню. Зато вінє меркуй як дзёціи облечени: най маю, гоч лем прости, але цеплі и чисти жимски шматки.

Газдинъ старай ще о здраве ёдло.

Не вар вінє лем кромплі и капусти. Не давай вінє ёднаке месо през цалу жиму. Увар дакеди куру леббо друге дацо кед маш. Крем тобо прорихтай и смачни ёдзеня як: на густо пасулю, грашку, добре пріправлені ленчи и

да нападаю на Европу. Хвазій не були таки дзвіви, як други Азіяты и за іх христом нашо предки жили мирно дас трристо роки. За тот час пременелі ще віні од воякох назад на земледілціх, науцелі на цих, приємни живот без вініх трапізах. И тот земледілски характер старих наїших предкох познайшо им вельо начкодял, бо кед ще у познайших столітиях требало бориц з новими азиятскими ордами, нашо не могли витримац и подавали ще назад, на сівер до лесіх, а ровні и плодні Україну охабяли другим.

Вісток з тих часох, то єст од року 600. дз 900. мame барз мало. Причина тому, же Греки пре непрестани борби на сиверним брегу Чарного Моря, дзе вони мали свойо богати колонії, поцагли ще зос тих крайох и вецей ще за них не интересовали, а у сущедстве Антох не було ніякого культурного народу, котрый би охабел після документій о іх жиці; як то скрій робели культурні Греки. Шицкі висти, цб их ё тих часох маме, написани вельо познайшо. У тим часу цалком превадло и мено Анти и византійски цар и писатель Константій Порфирогенет, спомина у дзешатим столітию (950. року.) лем окріми Славянські племена! Так исто и наїг по руски писани Несторов и його спомина 100 роки познайшо тоти істї племена!

друге. Додай вінє и желеняву, але ю не вируцій зос юшки, подроб леббо пореж и дай на стол ведно зос юшку.

Капусту не давай вінє варену, але дакеди и сірову зос порезашу цибулю, а залей зос зейтином; то барз здраве ёдло. Яблука леббо други овочі, кед маш дай их сушени, дакеди их увар, най не будзе вінє ёднаке: бо лем теди кед будзеш давац рижину поживу буду твойо дзеци и твойо дом здрави.

За мали дзеци барз здрава и юшка зос овоци: овоц потри на гарле, вецка зос умиту руку висціскай юшку и давай ю дзецим. И малым дзецим од 5 мешацох добре давац таки юшки: з початку двараз на дзень по даскелью капки, а вецка по пол ложички, а цо далей та і ложичку и два.

На кельо лем мож порихтай вінє стол, най будзеш чисти и кажде най ма свой танерчок з котрого ё. Зос чистей судзини и ёдло пріємнайше.

Не шицко злато, цо ще бліщи.

Ми нешкака вельо гуториме, пишеме о добрым вихованю, як ще треба справовац мэдзі людзми. Але дахто пове: яке барз вайже! Досц кед чловек чесни и мудри, а чи ще вон зіа мэдзі людзми знайсц чи не зна, то не главное.

А віно не так. Випатра то так, як кед би дахто мал добри ствари на предай, але их добре предац не знал. Ствар уж доказана, же добре виховані чловек лепше ще знайдзе у животу як не культурни; бо кождому чловеку міліше мац роботи зос добре вихованім чловеком, як зос тим цо не виховані, од такого шицки сцекаю. На остатку то кажди призна. Але як да и ми постанеме людзе культурни? Чи то досц пречитай як треба робиц, а цо не шлебодно? Правда то потребне и добре кед чловек то зна и пречитай, але то може вецка випатрац як позлацены образ. Пашкрабеши кус по нім зос пальцом, а под нім ще укаже стара деска. Так и чловек, мэркуб на себе док мэркуб, але чим в баржей мэдзі „свояма“ людзми, такой и стари обычай на верх виходза.

На приклад. Бываю ведно два сущеди ёдна коло другей. Ганя — так ёдней мено —

ма пса. И тот пес ходзи вінє до сущеди и чкоди ёй роби. Модлі гевта Ганя да мэркуб на пса — не помога. Раз вірве тот пес дзецику зос руках хлеб, а ище го и укусил. Супшово пса набили: А Ганя, кед то осетела, почала на сущеду викриковац и позберала ёй цалу фамелию яки су, ище и прамдіца. Златко ще зверху зчукало, а осталася стара деска. Место да ще пошла вадзиц требало да краине пошла до сущеда и замодлела, да пребача же дзецико пре ёй пса настрадало, а пса на ланц да привязала. Так би зробела културна жена.

Або други приклад: Кед в на пияцу, або на драже на кождого ще крашиш опімхи, гу кождому крашиш прегвари, але кед дому прииде инише не видзин лем ёй нагніване ліцо, а другей бешеди нет як: идз отадз ленюху ёден, ти гаду ёден, и магарцу и вісліячину як и сами добре знаце. Чи то лем гу другим треба буц приязни, а дома уж як сом, так сом.

Дахто будзе читац тоти слова та пове: но яка мудросц. Ша и я кед сцем та можем буц така. Видзице у тим баш ствар и стоі да він вінє таки будзене добри, зос кождым приязни чи дома, чи не дома а не лем теди кед сцеце. То уж дакус ченна ствар. На то привікайце и вашо дзеци од малючка.

Але не годзен то оцец и мац дац своїм дзецим, кед су сами так не виховані, кед воно сами не культурни. Зато ще стараице да будзене культурни. Учце ваню дзеци да буду чемии, добре виховані. Зато най не чую од вас їняке лаце, не лем на людох, але ай на статок. Крашиш питайце од дзецика да вам принішне тото леббо гевта, та ще дзецико научи так од вас питац. Научице так дзеци да вам знаю подзековац за добра, котри им ви робиц. Меркуйце як вашо дзецико почитув старих, як ще воно одноши и до слуги леббо до служніци, бо и ім як старшим од себе треба да укажеме дужне почитоване. Не йойце вично на вашо дзеци и не ганьбце их ёднак ровно вінє и пред кождим, будзене з німа сцерпени и не бице их гоч прецо. Теди вашо дзеци не буду випатрац як дзвіни, престрashени жвири. Культурносц войдзе од малючка до их душі. Будзене живоце легчайше и ім и вам и шицким тим котри буду у животу мац роботи з німа.

Пристойносц-чемносц то ані не покорносц, ані не улізоване; чемносц то почитование свойого власнога достоїства.

Вжиме тераз маце вецей шлебодного часу. Ви вецей ведно и хижки з вашима дзецими. Роздумайце о тим цо зме написали и пострайце ще дакус да вашо дзеци дойду до висшей культурносци.

В. Юрченко:

Пекло на жемі.

Гу яри.

Концом мая жима уж цалком попущела. Ище пред тижњом зме о яри лем шніли, а нешкака ще вона уж лем зявела. До вечара боме зме не барз ані довиривали, же вона придае, бо у тим мешацу на Україні звикло буц уж печане слунко, а ту ще до тераз ище на нім піхто не ограли. А нешкака уж конец мая, припека моцно як у Одеси, шніг ще менша нагло, а бари вінє векини около на тей ровнини. Дзень тераз 20 годзини, а иоц лем 4. Легиці, лем цо завреш очи, уж ставай на „праверку“. И мож ще наробиц на тим вичним дню, а дзе одпочивоц, дзе шорова пожива?... шицки зробени, опущени, вистати з роботи приходзиме. Але ёдно цо нам нукашней сили дава, то яр. Вона розтопи тот жимски мур, цо нам одтадз сцекнуц не дал. Осхінє драга, леси и пощесци ще озда, кажди так дума, сцекнуц, лем дай Боже щесца.

Зос висшей охрани нам явили, же до Лузи на рики Льюти (найблізше нашо пристаньце, дас 160 кілометрі од нашого пункту) сцигнул транспорт 200 пари ципели и 180 паки. Шибанов, наш начальник пункту одредзел мнє и дал ми охочих 22 хлопох до драги и ми пошли по тоту по силку. Мучна то була драга

Читайце „Руски Новини“!

Коцур.

Швета Рождества Христового прешли у лікросним торжеству у Коцуру. Церква була рез пінці дні полнічка полна. Красни кіди співали женски хор чч. шестрох, хтори ж роками и роками небутрудимо поучую же и дзивчата и зос вельким успіхом водза ерковин женски співачки хор.

За світську часць торжества постарало іе „Просвітне друштво“ Други и треци дзень ополадню давал ше поучни філм на власним просвітним Кіно-апаратурі хтори набавели зос ёбровольчими дарунками членох Просвіти, и ченох Ружанца и дружтва Благей щмерцы. ечар заш давала ше престава и хорске співане хлопскога хору.

Представа „Ох тата Просвіта“ бавена з озуменемъ и зос вельку дзеку. Роля нині ати була барз добре одбавена. Сам фалат ѿ своїма гумористичними моментами заприпініл велькі піших а інче веќине задовольстві. А то в доказ же нашо просвітни дилетні добре и зос успіхом бавели.

Хлопски хор зос своїм співаньем дал рави ужиток. Гласи ше здавали и цали хор ул єдна цалосц. Сами пінсі, способ співава як и сам співачки матеріял, попри добому директору, даваю надій, же хор не леме с остане на своїй терашній висині, але же техніки и далей будзе напредовац.

По при тому не шме ше забуць на агіл-у роботу Просвітного Одбора, хтори зос ѿм духовним и фактичним водьом о. Буйлом альо труду дава за напредок Просвітного дружтва. Наздаваме же, яке нас „Просвіта“ ѿ своїм одбором обрадув и на други вель-и швета зос своїма Културно-просвітніми представами, як цо то и тераз на Рождество христового зробела.

Госц

Петровци.

Тих дніох пришли пенёжи за чкоду ляд побил в леце. Пришло 137.000 динари треба да приде найменш 175.000 динари. кодователь уж поволани и подзелі ше им ѿмія яку мали добиць од ляду зос малим співаньем. Но понеже ест велько заостатку і намету и порції, кельо зме дознали буде општні затримовац извесни процент за сти.

Із лесі, кади чловечя нога ище не ступела ѿнє, гущави, глубоки бари, бо ше шніг нагло спел, а жем розмочена, то нам таки препреки ѿли, же кед зме прешли пол кілометра, нам е видзело, же 20. Велі побановали, же ше привели на таку драгу, але даєдні нездзали, ім кед голем на пар дні вимкли зос пукту. не цешела ище и тата думка, же мам нагоду іознац край, да знам дзе зме, яку згоду видац, кед ше раз выберем сіекац.

Походзели зме за тидзень туту драгу и приношeli посилki. По драже сом ше пайташел побліжай зос Блажком, цо тиж як удент невиновати послати ту на вигнане. У шеди я ше му зверез, же думам, док дакус хнє, мігніц. Вон ледво то дочекал и прыстал ше ми до дружтва.

— А на концу, дзе же ше веќ думаме ановіц?

— За граніцу.

— Лем там, додал вон, знаш Юрченку, чекац би, але цо скорей, бо ту лето лем ѿйці седем тижні, а веќ заш шніг, а до тей аграніці єст одтадз пар езри кілометры. би ше іште тей єшэні сцел записац у Львову на универзу, ша и так сом єден рок ту рацел.

— Ой ой, хлапчэ Божі, ошміхнул ше я, чим ти шніеш. Кед би ше ми лем одтадз рвали, а роки ище будзе, кед не тот, та угі. Але барз уважно ше мушиме рихтац, би ше место у Львове не нашли ище горшым як цо зме тераз.

Догварели зме ше, же дас о тидзень скаме.

Початок 1. юна. Яр запахла, а жем на єжкох уж осохла, кус покус ше мох желене.

Од 15 того мешаца па до 30 марта будзе ше отримовац у нашим валале дома-чински течай котри наша општна загледала з припомоцу Бановини. Наш народ, як да не видзи ище хасен од таких школох, кед ше явели тельо кельо лем мушкибуц. 20 до 40 дзивчатах, думаме же то барз мало. Родичи би мушели сами мац на то старосц да ше их дзивчи наука ище за младосци шицкому доброму и кед ше да така прилика, да ѿ веџей послаю дзеци на такі течай, а не патриц же хто предложел да ше тот течай отрима.

Обставини у нашей „Просвіти“ не най лепши. Старши слабо маю интереса за „Просвіту“ и слабо ходза, а младшим не сцу пущиц предок и не маю довіря до їх. Вони ягда не знаю же „на младших шиці остава...“ Нешка треба нашей младежі дац дзеку да ходзи до просвіти прицагнуцю на даяки спосіб, а не и тово мало дзеки до ю маю одбывац. На співачки проби слабо ходза, кельо зме дознали, особено старши... гевтот не може бо жена пошла на прадки... гевтот не може бо по ньго не бул диригент... (як да диригент ма должност зберац пінівачох по шоре...) гевтот не може бо жена пойдзе до Служби, бо вона не була гевтей нездзелі у церкви... гевтому ше заш песяцело... и так далей. Кажды люби вируковац другому хиби, а свойо не видзи... кед добре... ми зробели, кед зле... паля цо зробел... У просвіти так гутори, а кед видзе вонка, веќ место да чува просвітни интереси вон их сам кламе...

Требац будзе даяк тово зло вілічиц бо не будзе іншак найліпше...

„Еден зос гібарцу“.

Інід.

Нащівне Високопреосвященого Владики. — Дня 10. т. м. пришол гу нам наш Високопреосвящени владика Діонізій, и през три дні давал духовни науки Ч. С. Васільянком, а на сами нови рок под малу службу окончел чии облеканя двох кандидаткох за сестри. Єдна кандидатка родом зос Коцура, а друга зос Канижи при Броду. На Велькай Служби, которую служел наш парох, Високопреосвящени владика прекрашні наказовал о значеню Нового Рока, так исто о велькай чесци мене Ісус, и да зос тим пресвятим менем започніме, предлужиме и закончиме

Настал уж час же ше потаемне треба одберац до драги.

2. юна сіекли троме цигане, цо були ту пре крадзу прикомандовані, але ше Ім не удало. Пейцме конвой ше пущели за німа зос вишколованим пісом и тот их сцигнул. Вони вишли на древо у леце, але кед конвой упарли пушки на їх, двоме дораз зишли, а третіого зосістрелі. Принесли го и руцели за шатор, най кажды видзи, цо го чека, кед надума дахто сіекац. Два дні ше преврацал зос роштреляну главу, а веќ го умартого одстрашили тайно. Док жил и мучел ше, недопущели гу ньому нікого, да му помагац.

4. юна сіекли защ троме — Городовик, Мусієнко и Вітковский. Вони од рана ношель древа на пункт зос леса: двараз принесли, а третіраз ше уж не врацели. Истого дня на поладні сіекли нараз аж 18-ме. Конвой ше дораз розбегли за німа. Охрана постала барз нервозна. Шибанов себе аж власи таргал. Розпослав шицких конвойох на шицких страхи и сам вжал пушку та пошол за німа.

Ми їм шицки ідешліву драгу у себе жичели.

О пар годзини ше Шибанов як жвир врацел заблацени по уха зос пушку у рукох и зволал „збор“. Почитал нас препатрел и вимахуюци зос пушку лал, преклінал, грожел ше, же за найменши непослуш роштреля кожного ище и того, кого власи, же ше готув до сіеканя. Аж ше пенел: кед вас ту не влапиме, влапя вас на других пунктох, бо єст вшадзи около тайни стражи, а же вимкне тому, задави ше у соловецких барох, лебо го медведзи, риси розтаргаю, а же дойдзе до даєдней штаций, вшадзи го конвой дочекац.

тот Нови Рок. По Св. Служби народ дочекал Високопр. владику пред церкву, дзе му винчовал ідешліви Нови Рок, и при тей нагоди ше затримал у лукіней бешеди зос людзми, а особено зос молодежку, котрой на памятку подзелел медальйки.

Статистика. У нашай парохії було у 1937. року 33 родзених, 24 умартых и 10 пари винчаних.

Міклопішевіца.

Крачунски інвеста преславени у нас незвичайно торжествено. Тото красне торжество нам приготовели панно пініваче и панно дилетанті зос читалні и зос огњогасного дружтва. Най им будзе зато чесц и слава, бо вони и у тей нагоди указали цо не може зробиц з добру дзеку, кед у малих Міклопішевіцах на колядовали 900 динари и то 400 динари за фонд исторії, а 500 динари за читальню.

Под водством богослова п. Мирона Гірьовати колядовали тоти: Олга Бучко, Марча Колбас, Ксения Гірьовати, Марча Мудри, Павлина Папуга, Евгения Костелник, Олга Сивч, Марча Гірьовати, Ірина Гайдук, Влада Бучко, Симеон Хома, Михал Бучко, Янко Костелник и Митро Бучко.

Чи би не було лепше да колядую три хори?

Посебни ужиток нам дали співаче зос своїм співаньем прес пініцки три дні Крачунна под св. Службу Божу, а коруна шицкого співання було „Слава во виных Богу“.

Просвітни Дом гоч и іншак живи, на Крачуни ішце баржей ожил, бо ше на други и треци дзень давали представи „Недобра жена“ и „Яни неваляни“.

Нашо стари дилетанті зос Читальні и Огњогасного дружтва (Антонь Мітров и Влада Бучко) нам у своїх роках указали свою красни способносци, а за младых би ніхто не поведол же су першираз на сцени.

Не лехко забудземе майстра Дюру зос ременем (Ант. Мітров) и пані Марію, недобру жену (М. Гірьовати). Попри малих недостаткох одбавели вони свою ролі отлично, а Ірина Гайдук, Марча Шовань, Данил Орос и Влада Бучко гоч у споредних рольох бавели барз добре. Чкода, же Павлина Папуга не мала веќину и длукину ролю, бо є више одлична И Яни бул добри, а оцец би не шмел

Тоті слова нам задали страху, але не шицким, бо велі думали, же „озда ше голем міс пощесци“.

5. юна сіекли троме Херсонци зос пілку и двома шекерами.

6. юна з пред носа конвой сіекли штирме Одешане и вирвали му пушку з рукох. Вон почал кричац, а тоти упарли пушку — „циху бо навіше уцихнені“, и сіекли.

7. юна рано сіекли штирме, а веќ замве старши панотцове.

Вшадзи ше лем о сіеканю бешедовало, а не лем на нашим пункту, але так було и на шицких пунктох. Сіекало ше скоро кажды дзень, а ми шицко таємно дознали як на радио, гоч од пункта до пункта єст 10—60 кілометры.

8. юна при нашим пункту нашо конвой влапели 8 сіекачох зос 12 пункту. Уж пейц дні як сіекли ведно зос конвойом група 60 людзе, та ше роздзелели на три часці и блукали, не знали кадзи сіекац. Єдна часць направила сплав зос салфох та ше по риць Льохти спущела, друга ше пущела пешо до Лузі, а тата треца сіела пойсць понад пункты гу першай гайзібанской штаций. Кед их нашо конвой збачели и пошли за німа, веќша часць сіекла, а тоти, цо уж не могли ходзіц, придали ше.

9. юна ICO (інформаційни секретні отділ) то чекисти над чекистами (тайни поліц. агенти) одкрили на нашим пункту у трецим шатру замах на охрану. Петнацме вязні ше згварели же розоружаю нараз шицких конвойох, а самого Шибанова же заінтреля. Не удало ше, бо медзі німа бул єден ICO, котрі их придал.

Т.

присц на сцену през того цо му до рукох треба. — Морални и материялни успих одлични.

Хлапци и дзивчата приду на забаву оздалъ на Нови рок зос Крстом!

У нашай Парохиі родзено у 1937 року 20, умарло 10 особи, а винчано 9 пари, а на крачунску св. споведз и св. причасц приступило 300 особи. —

Як видзиме статистика барз жалосна.

— ик

Шах. Пред двома рокамі основали нашо легине „шаховски клуб“, котри указал вельки успих до нешкі. На другі дзень Крачуні вечар були нашо легине у Петровіцах і бавели шах з петровскім у „Просвіти“. Тот турнір ше скончел зос 9:1 за наших легіньюх.

Бавели: 1) Антоній Мудры — Колода Йовген 2:0, 2) Сабадаш Владімир — Югас Петро 2:0, 3) Сабадаш Йовген — Гаргай Дюра 2:0, 4) Якім Гайналь — Сопка В. 2:0, 5) Міхал Лендер — Пушкаш Адри 1:1. То зінчи 9:1 за Міклошевці.

Бачинцы.

Колядоване за фонд „Рускай Исторії“.

На Віллю вечар и на перши дзень Крачуні, колядовало ше у нас за фонд „Рускай Исторії“. Як по другі рокі; так и того, колядовали нашо Рускі дзивчата и то слідующи: Леоніка Планчак, Павка Венчелонски, Лідія Венчельонски, Верунка Планчак, Ксена Бучко и Меланка Планчак. — Наколядовали 158 дні. и тот пенёж послани за фонд „Рускай Исторії“. —

Забава. Внедзелю, дня 16 т. м. мали зім красну представу. Нащивели нас школярки граіданской школы, зос манастира Сестрах Василиянкох у Шиду зос свою надстоітельку с. Любов и префекту с. Агнету.

Представа ше отримала у нашей школы на 6 годзини вечар. На програму бул прекрасны фалат „Мученице Христова опросц ми“ у котрим в приказані живот первых Християнох. Крем того фалата, котри тирвал годзину и пол, приказали нам ище два франти и кратки фалати и велью прекрасни, церковни и шветовни шпіванки. — У представі „Мученице Христова опросц ми“ бавели слідующи особи: Еміліяна (Меланка Корпаш); Цирила (Феброніа Тимко); Фруктоза (Леоніка Планчак); Памфілія (Іринка Фірак); Хіларія (Павлина Колбас); — Рабінія: (Меланка Колошня); Натала Джінія, Марча Провчі, Ганча Тиркайла и Верунка Планчак); Тарговінія (Ціла Буила); Тамійчар (Натала Провчі); Ангел (Натала Провчі); Дяблік (Меланка Колошня) — Шицьки тоти заслужели вельки похвали, бо свой ролі прекрасні научели и одбавели. —

Цо ше присутним барз допадло, то були шпіванки цо их школярки одшпівали.. Чули зім красни нашо Руско-Українски шпіванки и красни школовани гласи. Медзи вельма шпіванками цо их одшпівали, найкрасши були: „Дивна новина“, „Радуйтесь всі люді“, „Днес поюще“, „Спи Ісусе спи“, „Краю ридни“, „Дому шугай дому“, „Лугом иду“, „Женчик бренчик“, „Пропала надія“, „Ой ходила“, „Не ходи Хрицю“ „Ой під габм“.

Найвецей дзекуєме ч. ч. с. с. Василиянком у Шиду, же зос туту красну забаву пришли и до нас и так нам еден дзень приедзели полни з душевним вешелем и задовольством.

К. Б.

Статистика парохиі 1937. року у Бачинцох Вінчані 15 пари. Родзени 22. Умарли 13.

У Бачинцох постоі сигурина опасносц, же ше того року велі хижі поваляю. Цали прешли рок бул барз мокри так повесц ані ше цалком не осушело. Ёшень и жима зашдиц. Тих дніох сцисла жима, а тераз зашдиц и 4—5 хижі ище лем цо ше не звалбli. А и другим не найлепше: як будзе ище наяр? Людзе правце хижі горе, а не у ніжинох.

Руски Керестур

О Рускай Исторії тримал виклад у Читальні о. Мих. Фірак на Трокрай вечар. Расспoved историю нашого народа од початку до покресця Русланох 988. року за князя Владимира Велького святого. Баш того року припада 950-рочніца тей найважнейшай події у старей истории. Вельке число присутних з увагу вислухали виклад. У дальших викладах (ище 4 лебо 5) о. Фірак цалу историю до найновших часох.

Слідующи виклад о Рускай Исторії будзе стреду 26. януара на 7 годзин вечар у Народным Доме.

На нэдзелю вечар 23. януара у Народным Доме будзе отримовац преподаване п. Гербут ёдвакат, о темі „Медзинародна дипломация прешлого року“.

17. и 18. януара 1938 року отримовал ше познати суд нашого новтаруша п. Бранка Бороти и суд го ошлебодзел, як подполно нэвиноватого. (Сретні бачи Дюра, же не вібег напредз друка!)

Умарли: Баран Янко 5. I. 80 роки жывота, 6. I. Бесермині Маря р. Гарди 88 роки жывота. 14. I. Юла Ерделія р. Дороказі 38 роки жывота умарла як жертва сіфіти котра кажды рок одніше з нашого валалу вецей жертві.

ШИРОМ ШВЕТА

Приятелиство медзи Немецку и нашу державу особено ше видзи у тарговини. Наш вивоз до Немецкай віше ше повекшава, бо Немци од нас віше вецей купую особено велью вецей предаваме тераз як скорей меса, сира, масци и сланіни, а випатра же зме тогіті ствари годни и на далей добре до Немецкай предавац.

Ген. Геринг у бешеди котру отримал на банкету и чесць свого госца Др. Стоядиновича гварел же медзи Югославию и Немецкай нет ніякого неприятельства ані у политики ані у культуре, ані у прыведи але же нашо два держави ёдна другу дополнюю. Министер председатель Стоядинович под час свого пребываня у Немецкай обидае и найглавнейши воені и индустрійски центри Немецкай.

У Румунскай мин. Гога разпушцел парламент скорей як цо ше посланікі зишли першираз до парламенту. Нові изборы расписані за 5 марта.

Председатель Ирландії де Валера на догварки цо ю будзе мац зос англескими министрами будзе питац да ше сіверна часць Ирландії у котрой векша часць жительюх Англійцох, о дзвешец роки зедині зос Ирландску так да ма еден парламент и ёдну владу. Гваря же Енглези на то пристаню.

З Немецку зме з нагоди пребываня міністра Др. Стоядинович зробели и догварку же нашо новини и немецкі буду у приятельству и не буду ёдни другим на чкуду писац. Министер председатель бул и на двох маневрох, котри приредзели йому у чесць, да укажу як Немецка войска добре порихта и виучена. Вшадзі були присутні и югославянски новинаре, котрих тиж найсердечнейше витали.

Наша Держава

У БЕОГРАДУ забил 17 рочни гімназіянец Наумович 16 рочного гімназіянца Яніча, котри браневіл свою шестшу од безчесних нападох, котри ўй доруцівал на уліці Наумович. Прето Наумович заклал свога пайташа зос ножом.

61 МІЛІЙОН динари мала чистого хасну поштанска штедионіца у 1937 року. Ей промет віношел у тим року вецей як 300 міліарды динари.

25 НОВИХ СЕНАТОРОХ будзе ше віберац 23. того мешаца. Випатра, же годни вісці лем присташе Дра Мачека и ЮРЗ.

19. ТОГО МЕШАЦА преславел свой 10 родзены дзень кралевич Томіслав, котри ше тераз находзі на наукох у ёдним колегію у Енглескай.

НОВОСАДСКА аристокрація (вельки інвесторы) немаю смисла за національну роботу и прето не помагаю досціані Соколох. Так гутэрел Др. Тома Йованович на сходзкі сокольскі дружтва-у Н. Саду, а присутні тоти слова привітали зос кляпканьем.

ЦЕЛО ДЕНЕША СЕМЗА нашли апатинскі алаше у каналу краля Петра готово двадзец дні по його шмерцы. Бул дас 300 метери далеко од места дзе спаднул ауто.

Вшэліячина

ПАНІ КАТЕРИНА РОСЛ, котра однесла медзинародны рэкорд у плябаніо достала у Флориды диплому почеснаго полковника. — 1937 РОКУ Енглескія мала 47,200,000 жительюх. ЖЕНИ ЄСТ за 2 мілійони бесяк як хлопох. — ЕДЕН ІНДІЙСКІ студэнты ўметносці зробел портрэт енглескаго краля и краля на зарэнку рижкіані. — У ПАРИЗУ ест еден велькі обелиск (високі слупы) од тэрас будзе так порихтани же його цінъ будзе ўказавац годзини. — 22 ОВЦІ подавель и розтаргали бубкі, пастирку Йовану Міхайловічу зос Голубовича кед гнал вечар обыци дому, а вон то ані не обачел. — У БЕОГРАДУ лідзе котри маю телефон у своім дому годни од тэрас прэй тэлефона и тэлеграмы послац. Тоту новосц запровадзел тэрасіні министер пошты и тэлеграфу п. Чубрікі. — АМЕРИКАНЦІ тэраз не сці ўзупоўні ані іношы японскі робу. Дошло до того, же амеріканскі студэнты сцагуло зос своіх ногах и ботоши, лем да не маю ніч японске. — ЧЕХОСЛОВАЧКА рэспубліка ма тэраз 15,186,944 жительюх. Найвецей було приросту на Подкарпатію — на Горніцы 30 процента. — У НІКШИЧУ жие стари Тома Геле, котри за себе твердзі же ма 115 рокі.

Плацели предплату.

Коцур, по 60 динари, Тымко Міхал, Стрибер Янко, Сендерац Сілвестер, Планчак Андры, Рімар Андры, Скубан Юліян, Керіяртав Яков, Якім Ефрем, Магоч Денчи, Брунда Мірон, Вадаски Мікола, Цап Мікола, Якім Мірон,

По 50 динари, Колесар Палко тарговец Олеар Данил, Киш Янко, Зубко Мітре, Горняк Чобан Мікола, Киш Міхал, Горняк Штефан, Копчански Мелана, Сабо-Дайков Мірон, Гарди Теодор, Шандор Міхал Ільков, Буила Янко стари. Нові предплатніцы по 50 Д., Канюх Сілвестер, Скубан Міхал, Олеар Велімір, Москаль Мікола, Сакач Ферко.

Далей, Цап Дюра 75 Д., Горняк Кухэр Петро 120 Д., Деметер Мікола 30 Д., Горняк івген нові препл. 30 Д., Югік Данил нові 10 Д., Хроміш Дюра качмар нові препл. 25 Д.

ПРЕДПЛАТНІКОМ НА ЗНАНЕ!

Од тэрас не будземе друковац у „Р. Новінох“ мена тих, котри плацели предплату, але тот, кому будзеце плаціц длужен вам дац квиту, а котру будзеце мац доказ, же сце плацели.

Так исто тоти, котри послаю предплату на чеку, воні достаню квиту на пошты. Хто вам не може дац квиту, тот не може од вас прыць предплату.

Администрація „Р. Новінох“,

Весели куцік.

Пан дохтор, віле ше бойм же ме живу поховаю. — Не бойпе ше пані. То вам ше не случи, кед вас я лічім.

*
Пан дохтор віпратра же ракунок барз велькі, — Але пане здогадайце ше кельо сце ушпоровали з тим, же сом вашей жени забранев жимскі шпорт.

*
Рабінов пост. Мошко: Наш рабін посци цали тидзень, крем суботи и швіта.

Іцік: То не правда. Я сам видзел, як вон ёдол масне на обычни пондзелок и суботу.

Мошко: Ну, то ніч. Вон в нароцком лем прето, да людзе не знаю, же вон посци.

Предам **жем і салаш** на „Державкі“ и хижку у валале. Медеши Янко, обявиц ше ту Орос Якімові.